

ת"פ 9131/03/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום ברמלה
ת"פ 9131-03-20 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני בעניין:	כבוד השופטת רבקה גלט המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד סיימונס
נגד הנאשם		פלוני ע"י ב"כ עו"ד עדן יחיא

גזר דין

העבירה

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירה של חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

תיאור המקרה על פי הכרעת הדין הוא כי ביום 28.4.19, במהלך מריבה לרקע סכסוך משפחתי ארוך, בחצר מתחם מגוריהם, תקף הנאשם את אחיינו שישב בכניסה לביתו, בכך שהיכה בידו עם מקל טורייה, באזור המרפק, וגרם לו שבר עם תזוזה מינימלית בקונדיל הרדיאלי של מרפק שמאל.

יש לציין כי בכתב האישום יוחסו לנאשם בנוסף, שתי עבירות תקיפה, כלפי אחיין נוסף, והן כלפי אחיו, שהוא אבי השניים. ואולם, התביעה חזרה בה מאחת העבירות הללו, ואילו לגבי השנייה מצאתי כי לא הוכחה.

תמצית הכרעת הדין

קיבלתי כמהימנה את גרסת המתלונן, לפיה הנאשם עוין אותו ואת אחיו מזה שנים, בעקבות מחלוקות על זכויות השימוש בחלקים שונים של מתחם מגורי המשפחה המורחבת. ביום האירוע, יצא המתלונן מביתו וראה את הנאשם מתקרב אל אחיו על מנת לתקוף, והוא מיהר לשם כדי להפריד. דודו ס' אחז בו, והנאשם הלך לרכבו, הביא מקל טורייה, ובא להכותו בראשו. המתלונן הגן עם זרועו על ראשו, וכך ספג את המכה באזור המרפק.

כאמור, מעדויות בני המשפחה ניתן היה להבין כי ההתרחשות נמשכה והיו בה מספר מעורבים, אך לא הובאו די ראיות לשם קביעת ממצאים נוספים. למקום הגיעו שוטרים שהוזעקו על ידי מי מבני המשפחה, והם מצאו את המתלונן, כשהוא פצוע בידו. בהמשך, נלקחו המעורבים לתחנה, ואילו המתלונן נלקח לבית החולים, שם גובסה זרועו.

דחיתי את טענת הנאשם לפיה היה חושך ולא ראה את המתרחש ואת פגיעת המתלונן, וקבעתי כי בלתי משכנעת טענתו לפיה כלל לא ידע שהמתלונן נפצע וגובס באירוע, שהרי השניים מתגוררים באותו מתחם משפחתי והדעת נותנת כי הם נפגשים לעיתים מזומנות. ההתרשמות היתה מניסיון להרחיק עצמו בכל מחיר.

לצד האמור, קבעתי כי לא הוכח שהנאשם תקף את שני בני המשפחה האחרים.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה טענה כי מדובר בעבירה חמורה ביותר, שבוצעה באמצעות כלי נשק קר, וכי רק בנס לא נגרם למתלונן נזק חמור פי כמה, שכן הגן בידו על ראשו. בנוסף, הפנתה לכך שהנאשם פעל באופן מתוכנן, בכך שניגש אל רכבו להביא משם את הטורייה בה היכה את המתלונן. עוד נטען כי המתלונן נזקק לטיפול פיזיותרפיה על פני תקופה, וסבל כאבים. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה המחמירה בנוגע לפתרון סכסוכים באמצעות אלימות. לשיטתה, מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, ובעניינו של הנאשם, לא מתקיימים שיקולי שיקום, היות שלא הלך אל שירות המבחן. התביעה ערה לכך שאין לנאשם כל עבר פלילי, אך סבורה כי בנסיבות אין הצדקה לעונש של עבודות שירות הנושא אופי שיקומי, לפיכך עתרה להטיל 14 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי, פיצוי משמעותי למתלונן וקנס.

ב"כ הנאשם טענה כי מדובר בנאשם בן 55 שנים ללא כל עבר פלילי, וכי מדובר באירוע יחיד וממוקד, שהתמשך על פי זמן קצר ובלתי מתוכנן. לעניין נטילת הטורייה, טענה כי זו היתה מונחת ברכבו של הנאשם בקרבת מקום. עוד נטען כי מאז ביצוע העבירה חלפו שנים, אך לא נשנו אירועים שכאלה, הגם שהצדדים ממשיכים להתגורר במתחם. עוד נטען כי הפסיקה שהוגשה מטעם התביעה מתייחסת למקרים חמורים יותר, בעוד שקיימים מקרים דומים רבים, בהם הסתפק בית המשפט בעבודות שירות. לשיטת הנאשם, המתחם ההולם נע בין עונש הצופה פני עתיד, ועד 9 חודשי עבודות שירות. בעניין נסיבותיו האישיות, נטען כי הנאשם הוא אב ל-6 ילדים ומפרנס יחיד, וכי משכורתו מגיעה לסכום צנוע של ₪ 7,500 לחודש, כך שמצב המשפחה דחוק, והטלת עונש מאסר תפגע בה קשות.

הנאשם בדברו האחרון אמר כי הוא מצטער, וכי מאז לא קרה מאומה, וכל אחד מהצדדים הלך לדרכו. עוד אמר שיש לו ילדים לפרנס, וביקש להקל עמו.

מתחם העונש ההולם

פעמים רבות נקבע כי על בית המשפט להיאבק בתופעת האלימות לשם פתרון סכסוכים. בע"פ 6277/20 קנאו נ' מד"י (24.3.21) נאמר:

בית משפט זה גם עמד לא פעם על הצורך להיאבק בתופעה של שימוש באלימות כדרך לפתרון סכסוכים ומחלוקות, ואת מחויבותו של בית המשפט להילחם בתופעה זו בדרך של הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריין האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאלים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה (ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 10 (16.8.2007))."

ובע"פ 8381/17 מד"י נ' איכילוב (24.4.18) נאמר:

הפסיקה הדגישה לא אחת את החומרה הטמונה בנקיטת אלימות לצורך פתרון סכסוכים, תוך עשיית דין עצמי והתעלמות מהוראות החוק (ראו, למשל, ע"פ 6557/17 יהודה אוהיון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 21 (10.1.2018)). התנהגות אלימה זו מובילה פעמים רבות לפגיעה בגוף ובנפש, עלולה לגרום לאובדן חיי אדם, ומשך מסכנת את שלום הציבור וביטחונו.

על מדיניות הענישה לשקף חומרה זו, שמא עבריינים ימשיכו לעשות דין לעצמם ולנקוט באלימות כמענה לפתרון סכסוכיהם. באופן זה, על העונש שנגזר לבטא את הסלידה שיש ממעשי אלימות ואכזריות כמתואר בכתב האישום שבפנינו.

בחינה של מדיניות הענישה מעלה כי מנעד הענישה בגין עבירות של חבלה חמורה, הוא רחב. במקרים חמורים, וביניהם אלה אליהם מפנה התביעה, הוטלו עונשי מאסר מאחורי סורג ובריה, אך יש לשים לב לכך שמדובר במקרים חמורים בהרבה מן המקרה שלפניי, שכן דובר במעשים אכזריים במיוחד, אם בשל התמשכות מעשה התקיפה והכאה בחלקי הגוף השונים, ואם בשל ריבוי שברים שנגרמו. ניתן לראות כי למרות החומרה היתרה, בחלק מן המקרים הללו, הוטלו עונשים קלים מזה לו עותרת התביעה בענייננו:

כך למשל, ברע"פ 2298/220 עזרא נ' מד"י (5.4.20), אליו מפנה התביעה, הורשע הנאשם בכך שללא כל רקע תקף אדם מבוגר ברחוב, משך בחולצתו והפילו ארצה, ובעודו שרוע על הרצפה היכה אותו בבעיטות ואגרופים עד שגרם לו שברים בצלעות והמטומות בראש. המתלונן נזקק לאישפוז. לנאשם לא היה עבר פלילי אך לפי התסקיר שהוגש, נמצאה מסוכנות ברמה בינונית. הוטלו עליו 10 חודשי מאסר, ופיצוי.

ברע"פ 1851/19 אלגריגאוני נ' מד"י (20.3.19), הורשעו הנאשמים בכך שלרקע סכסוך כספי, הצטיידו במוט ברזל, תקפו את המתלונן, וכשנפל היכו אותו במוט בראשו בגבו ובידו. למתלונן נגרם שבר ביד וכן ספג חבלות יבשות. על

הנאשמים הוטלו 9 חודשי מאסר בפועל, וערעורם לבית המשפט העליון נדחה.

ברע"פ 2731/23 **מרקה נ' מד"י** (30.4.23) אליו מפנה התביעה, הורשע הנאשם בכך שבעקבות סכסוך כספי הגיע לבית המתלונן, ניגש אליו מאחורי גבו והחל להכותו בראשו. מעוצמת המכה נפל המתלונן ובעודו שרוע על הקרקע היכה אותו הנאשם נמרצות באגרופים לפניו, ראשו, ויתר פלג גופו העליון. בהמשך יצאה אמו של המתלונן מן הבית כשסכין בידה ואז נמלט הנאשם, יחד עם חברו שעמד מן הצד. למתלונן נגרמו שבר באף, וחבלות בעין, בראש, ברגליים ובבית השחי. בית המשפט התייחס לאלמנט התכנון, והעדר המלצה שיקומית מטעם שירות המבחן, והטיל 8 חודשי מאסר בפועל. ערעורי הנאשם לבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.

ברע"פ 3802/23 הדר נ' מד"י (18.5.23) אליו הפנתה התביעה, דובר באירוע בנסיבות של סכסוך נהגים, אשר כבר נקבע בהלכה הפסוקה כי יש לראותן כחמורות במיוחד. על פי העובדות, הנאשם בעט בנהג אחר, והלם בראשו ובפניו באגרופים, עד שגרם לו חבלה בראשו, המטומה בעיניו, חבלה בבית החזה, ושברים בצלעות. לנאשם לא היה עבר פלילי ושירות המבחן המליץ להימנע מהרשעתו. בית המשפט קמא הטיל 12 חודשי מאסר, והערעורים על חומרת העונש נדחו.

בעפ"ג 57675-12-22 **זמירו נ' מד"י** (16.4.23) אליו הפנתה התביעה, מדובר היה במקרה חמור במיוחד בו גרם הנאשם למתלונן חבלה חמורה לרקע סכסוך משפחתי-כספי, בכך שהיכה אותו בראשו, ודחף אותו על שנפל מאופניו. למתלונן נגרמו שבר פתוח בזרוע, חתך, שברים בכף היד, שברים בעצמות האף, שבר וצניחה של רצפת סינוס פרונטלי ושבר של הספטום הנוזלי. המתלונן נזקק לניתוחים והיה מאושפז 10 ימים. לנאשם לא היה עבר פלילי, ושירות המבחן המליץ על עבודות שירות. בית המשפט קמא הטיל 12 חודשי מאסר, והערעור על חומרת העונש נדחה.

בעפ"ג 1050-09-20 מד"י נ' מלינובסקי (17.11.20) אליו מפנה התביעה, הורשע הנאשם בכך שבמסגרת סכסוך שכנים, תקף את המתלונן באגרופים ללסת, וכשנפל המתלונן המשיך להכותו בפניו ובשאר חלקי גופו. המתלונן הצליח לרוץ לביתו, אך הנאשם חדר לביתו אחריו, וגרר אותו החוצה. למתלונן נגרמו שברים בלסת והוא נדרש לניתוח. בית המשפט קמא לקח בחשבון את עברו הפלילי המכביד של הנאשם, אשר כבר הורשע בעבירות סמים והריגה בתאונת דרכים, וכן נהיגה בפסילה. כמו כן, התחשב בתסקיר השלילי שהוגש, והטיל 16 חודשי מאסר. המדינה ערערה על קולת העונש, ובית המשפט המחוזי קיבל את הערעור והעמיד את העונש על 24 חודשי מאסר.

לצד המקרים החמורים הללו, קיימת פסיקה עניפה המאפשרת הטלת מאסר בעבודות שירות בגין העבירה של חבלה חמורה, וזאת בנסיבות המתאימות, אם בשל מאפייני האירוע, אם בשל העדר עבר פלילי, ואם בשל נסיבות שיקומיות. למען האמת, במקרים רבים הסתפק בית המשפט בענישה כאמור, גם כשדובר בגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, או בחבלה בכוונה מחמירה. נוכח ריבוי הפסיקה, אפנה על דרך הקיצור למספר דוגמאות:

ברע"פ 4454/19 **פלוני נ' מד"י** (30.7.20) הורשעו שני נאשמים בתקיפת הקרבן לרקע סכסוך עבודה, יחד עם שניים נוספים, בכך שרגמו אותו באבנים בראשו, וכשנפל היכו אותו במוט ברזל. כשניסה להגן על עצמו בעזרת אדם

נוסף, היכה אותו אחד מהם בפטיש באפו ונגרם לו שבר. על הנאשם העיקרי הוטל מאסר בפועל, ואילו על הנאשם השני הוטלו 9 חודשי עבודות שירות.

בע"פ 1405/18 **בזק נ' מד"י** (7.6.18), הורשעו הנאשמים בכך שלרקע מריבה בחדר הכושר, תקפו את המתלונן במכות לכל חלקי גופו, וכן אחד מהם איים עליו. למתלונן נגרמו שברים וחתכים בפניו, בגינם אושפז ליממה. על הנאשם העיקרי הוטלו 12 חודשי מאסר, ועל שלושת האחרים הוטלו 6 חודשי עבודות שירות.

בעפ"ג (חיפה) 69615-07-17 **נוסקוב נ' מד"י** (19.10.17) היכה הנאשם את המתלונן לרקע סכסוך בעבודה, וגרם לו שברים וחתכים בפנים, שהצריכו תפירה בשכבות. לנאשם היו הרשעות קודמות ישנות. בית המשפט קמא הטיל 10 חודשי מאסר, אך בערעור, הוחלט להקל בעונשו בשל העדר עבר פלילי וגילו הצעיר, ובשל חלוף הזמן. לפיכך, הועמד העונש על 6 חודשי עבודות שירות.

בת"פ (מח' ב"ש) 15515-07-15 **מד"י נ' אזולאי** (12.9.16), הורשע הנאשם בכך שבמסגרת קטטה לרקע סכסוך בחוף הים, נטל פרופיל מתכת, רץ עמו והיכה את אחד המתלוננים בראשו, בעוד אחרים מכים מתלוננים אחרים. למתלונן נגרמו חתכים שהצריכו תפרים רבים. לנאשם היה עבר פלילי מכביד, אך שיתף פעולה עם שירות המבחן. הוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

בעפ"ג 47734-01-17 **שרעבי נ' מד"י** (16.5.17), הורשע הנאשם לאחר הוכחות בכך שנתן מכת אגרוף למתלונן לרקע סכסוך נהגים. בית המשפט קמא הטיל עליו 6 חודשי עבודות שירות וערעורו נדחה.

דוגמאות נוספות לענישה של עבודות שירות בגין חבלה חמורה, או פציעה באמצעות נשק קר, ניתן למצוא בהחלטות אליהן מפנה ב"כ הנאשם: ת"פ 44523-10-20 **מד"י נ' צרצור** (25.12.23) וההפניות שם, ת"פ 23537-07-18 **מד"י נ' אברהמי** (29.5.23), ת"פ 23623-09-17 **מד"י נ' שהארי** (30.12.19).

העולה מן הסקירה הוא כי המתחם שהציעה התביעה מפליג בחומרתו, ואף לא נתמך בפסיקה מתאימה.

בענייננו, לרקע סכסוך משפחתי ארוך, תקף הנאשם את אחיינו המתלונן, במכה אחת באמצעות מקל טורייה. צודקת התביעה בטענתה כי יש חומרה בכך שהנאשם הביא את המקל מרכבו במיוחד לשם העבירה, אך מצד שני, עלה כי רכבו חנה בקרבת מקום התקיפה, כך שאין המדובר בתכנון ממש, ונראה על פי הראיות כי ברוב כעסו, פנה להביא את הטורייה באופן אימפולסיבי.

הכאת אדם בכיוון ראשו היא בעלת משנה חמורה, בשל הנזק הפוטנציאלי. רק בדרך נס לא ספג המתלונן את המכה בראשו, כיוון שגונן עליו בזרועו. לצד זה, המדובר במכה יחידה.

למתלונן נגרם שבר, מה שמלמד כי המכה היתה עוצמתית. כתוצאה מן העבירה גובסה ידו והוא סבל כאבים על פני תקופה.

לאור מדיניות הענישה הנוהגת, ולאור נסיבות המקרה, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר משמעותי בעבודות שירות ובין 10 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם אינו צעיר לימים, ומעולם לא הסתבך בפלילים. נסיבה זו היא בעלת משקל רב.

למרבה הצער, הנאשם לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו אצל שירות המבחן ולא נענה לפניית אליו. נוכח התנהלותו, לא מצאתי לנכון לאפשר לו הזדמנויות נוספות, שכן ידוע כי בשנה האחרונה נתון השירות בעומסי עבודה עד כדי קריסה, כך שראוי להעדיף את עניינם של אלה המעוניינים בטיפול באמת ובתמים, ולא להעמיס על קציני המבחן לחינם.

אילו ניתן תסקיר חיובי, יש להניח כי הייתי מוצאת לנכון לגזור את דינו של הנאשם תוך מתן בכורה לשיקולי השיקום, נוכח עברו הנקי. ואולם, גם בהינתן הנסיבות בהן לא ניתן תסקיר כלל, אני עדיין סבורה כי שליחתו של אדם מבוגר לכלא, בשל הסתבכות יחידה מאז ומעולם, היא מרחיקת לכת. שעה שעסקינן באירוע שבו התמצו מעשיו במכה יחידה במקל הטוריה לכיוון ראשו של המתלונן, אשר בסופו של דבר פגעה במרפק, נראה כי האינטרס הציבורי יכול להתיישב גם עם ענישה בעבודות שירות.

מסקנתי זו מתחזקת נוכח חלוף הזמן מאז האירוע, ובשים לב לכך שלמרות קרבת מקום המגורים, לא התרחשו מאז המקרה אירועי אלימות נוספים.

עולה ממסמך שהגישה ב"כ הנאשם, כי מדובר באדם שהתנהלותו בחייו נורמטיבית, והוא עובד לפרנסתו במקום קבוע, מזה שנים רבות, לשביעות רצון מעסיקו, שציידו אותו בהמלצה חמה.

עוד אקח בחשבון כי הנאשם אב ל-6 ילדים שפרנסתם עליו, והוצגו מסמכים לפיהם הוא שרוי בקושי כלכלי.

על מנת להרתיע את הנאשם, אני סבורה כי יש ללוות את העונש שיוטל, ברכיב של פיצוי כספי, אשר ימלא אחר האינטרס הציבורי בענישה הולמת.

סופו של דבר, אני גוזרת את העונשים הבאים:

- א. 7 חודשי מאסר בעבודות שירות. הנאשם יתייצב אצל הממונה ביום 21.3.24 שעה 8:30 כשבידו עותק מגזר הדין ותעודת זהות.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יבצע עבירות אלימות מסוג פשע.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יבצע עבירות אלימות מסוג עוון.
- ד. פיצוי למתלונן, ע"ת 2 בסך 6,000 ₪. הפיצוי יופקד במזכירות ב-10 תשלומים חודשיים שווים, החל מיום 1.4.23 ובכל 1 לחודש עוקב.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ט שבט תשפ"ד, 08 פברואר 2024, במעמד הצדדים.